

„Edinost“

z vsakega enkrat na dan, razen čedeli in raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 34 kron
za pol leta . . . . . 13 „
za štiri leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 3 kron

Naročnina se plačevati naprej. Na naročnik se brez priložne naročnine ne odprava ne vrata.

Obiskovalci v Trstu se prodajajo po 25. številke po 6 stotink (3 vč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 vč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslusa, osmrtnice in javne zahvale domači oglaš itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnina in oglaš se plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se ushajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gođnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Važna sprememba na šolski upravi v Primorju.

Že nekoliko mesecev je temu, kar smo bili mi prinesli vest, da je deželni šolski nadzornik vitez Klodič pl. Sabladski uležil prošnjo za umirovljenje. Viri, ki se radi pošajo kakor dobro informirani, so tedaj oporekali naši vesti in jo proglasili povsem neosnovano.

No, večerajšnja brzjavka z Dunaja o umirovljenju in odlikovanju g. viteza Klodiča je poučila vse one, vsikdar »bolje informirane«, da je bila naša vest, da je g. dež. šolski nadzornik za Primorje zaprosil za umirovljenje, morda nekoliko prezgodnja, a da nikakor ni bila »povsem neosnovana«.

Gospod vitez Klodič je torej stopil v pokoj. Mi se hočemo izogniti običaju, da bi o tej priliki izrekli in s konkretnimi podatki utemeljevali razsežno sodbo svojo o poslovanju tega gospoda funkcionarja. V prvo ne bi hoteli greniti trenutka možu, odhajajočemu v pokoj po dolgi vrsti leti poštenega truda in napornega dela, možu, o katerem nimamo pravice dvomiti na tem, da so ga vsikdar vodili dobri in pošteni nameni, navdušenje za stroko, katero je upravljal, ter toplja ljubezen za naše slovensko šolstvo. V drugo pa cenjeni čitatelji itak že lahko sami vedo — po rezki kritiki, ki smo je zopet in zopet izrekli o razmerah našega šolstva —, da sodba ne bi bila brezpogojno ugodna.

Da, često smo bili prisiljeni govoriti trpke besede o poslovanju gospoda deželnega šolskega nadzornika viteza Klodiča. Videli smo, kako se je godilo marsikaj, kar smo obžalovali in kar bi bil g. nadzornik mogel preprečiti; in kako se ni zgodilo marsikaj v odpravo krivice, ki jo trpimo, kar bi se bilo lahko zgodilo, ako bi bil g. nadzornik energično hotel! Zato smo grajali, da-si nam je bilo to vsikdar težko, ali bili smo se svojim prepričanjem in se svojo dolžnostjo v takem položaju, da nismo mogli drugače.

Zato pa danes že smemo zahtevati, da vsakdo veruje, da so tudi nas, ko smo izrekli grajo, vodili le pošteni nameni, narekovani od rodoljubja in od hrepenenja po kulturni povzdigi tega našega od državnih organov doslej — v primeri z drugimi — v vsakem pogledu neodpustno zanemarjenega naroda! To smemo zahtevati, ko izjavljamo

vnovič, da naša graja nikdar ni izvirala iz dvoma na dobrih namelih odstopivšega gospoda nadzornika, ali pa celo iz animoznosti do njegove osebe.

Bodi nam pa tu dovoljeno, da lojalno in povsem odkrito povemo menenje svoje, kje da je bil vzrok, da poslovanje g. nadzornika viteza Klodiča ni bilo tako, da bi je se svojega narodno-slovenskega stališča mogli brezpogojno hvaliti, kakor bi je radi.

Gospodu vitezu Klodiču je nedostajalo, česar kaj rado nedostaje slovenskim rojakom sploh, ako so se povzpeli na viša mesta, nedostajalo mu je energije na vzgoraj! Nedostajalo mu je odporne sile proti toku zistema, nedostajalo mu je odločnosti, da bi bil mogel, izvrševaje svoj šolski referat, postavljati se po robu tisti tradicijonalni nedobrotnosti v visokih činiteljih nasproti Slovanom v Avstriji sploh, proti Slovincem pa še posebe, a tu v Trstu morda bolj, nego kje drugje. V tem nedostajanju tiste odločnosti, ki se zna krepati tudi z višo voljo, tiste energije, ki ume uveljavljati svoje boljše prepričanje tudi ukljub viši nedobroti in seveda tudi krivični sili: v tem pomanjkanju odločnosti in energije je vzrok, da se primorski Slovani na čro Klodičevu ne morejo ozirati s pravim prisrčnim zadoščenjem.

Daleč od nas proč pa bodi krivica, ki bi jo delali g. vitezu Klodiču in ki bi bila obsežna v tem, ako bi hoteli vzbujati domnevanje, kakor da se za dolge dobe njegovega poslovanja ničesar ni zgodilo v prosvah našega ljudskega šolstva.

Na tem, kar se je zgodilo, ostane g. vitezu hvaležnost našega naroda v Primorju zagotovljena; v kolikor pa se ni zgodilo, kar bi se bilo lahko zgodilo, nam je bila graja v dolžnost.

Kakor nismo mogli skrivati, kadar smo nosili nevoljo v sre, isto tako odkrito in iskreno želimo danes gospodu vitezu Klodiču, da bi še dolgo v sreči in zadovoljstvu užival zasluženi pokoj, in to tem bolj, ker vemo, da mu bo tudi v tem stanju prilike, da bo mogel koristiti svojemu narodu se svojim obilnim izkustvom in bogatim znanjem.

Naslednikom gosp. viteza Klodiču je imenovan ravnatelj hrvatskega gimnazija v Pazinu, gospod Fran Matejčić.

Novi gospod deželni šolski nadzornik je na glasu kakor pravičen mož, blag človek in izboren šolnik. Ta glas mu je vsakako v

dobro priporočilo. Sicer pa velja tudi zanj kakor za vsakogar: po dejanjih ga bomo sodili!

Politični pregled.

V Trstu, 25. jan. 1902.

Demonstracije v Lvovu. Kakor smo omenili včeraj o »Dzienniku Polskem«, tako obojajo protiruske demonstracije tudi drugi resni listi, »Glos Narodu«, »Gazeta Narodowa«, »Czas« itd. Poslednji list pravi, da javno menenje soglasno oboja te demonstracije. Z vsa energijo da treba zasledovati resnične provzročitelje teh izgredov ter preprečiti s tem, da se šolska mladina ne bo zavajala v demonstracije ter zlorabljala na način vreden kazni. Sedaj ni več mogoče epravičevati teh dogodkov, marveč treba najstrožje kaznovati ekscedente.

Poljaki v Nemčiji. Prihajamo k važnemu poglavju: k poljskemu novinstvu. To so v prvi vrsti novine za priprsto ljudstvo, katerih število je v zadnje čase jako naraslo ter si osvojilo veliko število čitateljev, ki pa še raste od dne do dne. Novine so skoro jedini forum, kjer morejo Poljaki izražati svoje tožbe. Vse novinstvo se zložno bori za težnje poljskega naroda. Med njimi samimi ni ostrih strankarskih sporov. — Kakor redkokje vladata med poljskimi novinami v Nemčiji bratska sloga in vzajemnost. Poljsko časopisje ima samo jedno tendencijo: narodno obrambo. »Inter arma silent musae: znanost, literarna kritika in (žalibog) tudi gospodarska vprašanja se umikajo pred politiko. Poljskemu časopisju — z malo izjemami — je glavna smér: demokratizem na konservativni podlagi. Časopisov je kakih šestdeset, kar pa je še premalo število za 3¼ milijona Poljakov. No vendar, ako Poljake v Nemčiji primerjajo z brati njihovimi v kraljestvu poljskem (v Rusiji) in v Galiciji, se morejo prvi pohvaliti z največjim številom čitateljev. Politični dnevnik imajo preko 120.000 naročnikov (v Poznanju okolo 30.000, v ostali Poznanjski okolo 13.000, v zgornji Šlezki okolo 35.000, v zapadni Pruski okolo 37.000, med Mazuri ima en list okolo 1000, Berlin in Vestfalska okolo 5000 ali več.)

Najpopularnejši narodno-radikalni tednik je »Praca« v Poznanju, ki ima 15.000 na-

ročnikov, sosebno v malih mestih, pa tudi med kmeti. Cerkveno-verski listi, ki izhajajo ob nedeljah, imajo do 70.000 naročnikov. Zanesljivo se more trditi, da se pred petimi leti ni čitalo niti polovice novin, nego se čita danes.

Posamične najvažnejše novine hočemo omeniti prihodnjic.

Odličen ruski glas o postopanju pruskih »pedagogov« s Poljaki. Znani ruski publicist Nestor je priobčil v listu »Novoje Vremja« članek, v katerem je črtal paralelo med albanskimi grozovitostmi in »junaštvi« pruskih pedagogov v Vrešenu. Piše n. pr.: »Surovi Albanci, ki s pravico močnejega ugrabljajo krščanske deklice, ki brez obotavljanja streljajo na svoje brate in svoje očete, ako so se drznili kako ovirati jih, ki v svojo zalavo jahajo po truplih pravoslavskih svečencih in ki krščanski, po volji Allah-a izročeni jim raji samovoljno nakladajo davke — ali niso to le najivni malopridneži v primeri s temnimi heroji Vrešenskimi in shakatištko zvezo, ustanovljeno od Bismarcka v varstvo Nemštva v vzhodnih provincijah Prusije? Turk in Albanec sta vsaj globoko prepričana o tem, da postopata z rajo po božjih in človeških zakonih; težko pa da bi pruski uč. imel tako prepričanje, ko mu 6-letni poljski dečki — ne sposobni v to, da bi mu nemški odgovarjali — nemo nudijo roke, da jih kaznuje. Široki odmev vrešenske afere je brez dvoma provzročil v Nemčiji veliko ozlovoljenja in poznanjski germanizatorji in oblastneži bi brčkone mnogo dali za to, ako bi bilo možno iz zgodovine njihovega delovanja v Poznanju odstraniti zadnje strani. Ali to je nemožno in Nemci se že iz trmoglavosti ne bodo hoteli umakniti. Nestor konstatuje tudi na podlagi raznih momentov, da v Poznanju rasejo simpatije do Rusije.

Vojna v južni Afriki. V Haag je došla te dni senzacionalna novica, da se je pred jednim mesecem angleški general Carington z vsem svojim štabom v Natalu moral podati burškemu generalu Delareyu in sicer blizu Magaliesberge, zapadno od Pretorije. O tem porazu svojem niso Angleži do sedaj ničesar poročali.

Iz Londona pa poročajo, da je burški poveljnik Wessel v Kaplandiji, med Cradoc-kom in Maraisburgom, zajel 50 angleških vojakov.

V bitki pri Doornfontein, dne 13. t. m.,

urejeno, smeje, govore, zgrešaje, med tem, ko so stara gospoda v drugi sobi pušili in pili ob taroku a bremenate in nakičene matere so, nekako neumno smeje se, od strani sledile vsakemu koraku svojih razvajenih hčer. Klara je plavala po dvorani a župan je stopal za njo nebrzižnim korakom.

»Strašna soparica«, je omenil podžupan.

„V resnici strašna«, je odvrnila Klara.

»Takt ni pravi«.

»Prav pravite, strašen«.

»Kakor pri valčeku«.

»Ne res? To sem občutila tudi jaz. Gospod župan! pazite. Sedaj gre: Tour des mains«.

»Ah da! Pardon! Pozabil sem že na ples«.

»Res? Od sitne teorije o svetu. Mari ne?«

»Kako to?«

»Saj ste gospej sodnikovki govoril silno predavanje«.

»Ah da! Vi ste čuli?«

»Seveda, vsako besedo, ker ste silno govorili«.

»Oprostite stokrat, da sem motil Vašo zanimivo zabavo z grofom!«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevedl M. C-t-č.

II.

Dobranic je umel ta kačji pogled, ali je vsaj povsem prav slutil, da je se svojim razlaganjem užalil trezno žensko sree. No, vsej razpravi je bil kmalu konec, ker so segostje vzdignili na klie klavirja iz sosednje sobe. Klara je rekla povsem glasno:

»Hvala Bogu! Vladarstvo Baha mineva in žnjim neumno brbljanje o tem in onem. Terpsihori se vrača stara oblast«.

Družba, vzdignivši se, se je razkropila na dve strani. Klara je poletela v sobico pred veliko ogledalo, da si pogladi lase; no, ko se je povrnila v dvorano, kjer je najeti muzikant z groznim udarjanjem na tipke ravno naznanil uvod kadrilje, ni bilo še grofiča, s katerim je bila Klara angažirana. Devojka je premerila z očesima dvorano in je zapovedala očetu jako ostro, naj poišče plesalca. Stari Klemenč se je v skrbi motal po dvorani kakor splašen racman, zapletaje se med pare, ki so se bili ravno začeli razvrščati. Zastonj, o grofiču ni bilo sledi. Tedaj pa je stari pole-

tel naravnost k domači gospodinjji, od katere je izvedel, da je grofičeva mati poslala ekipažo s kategoričnim poveljem, naj takoj odide domov, a mladi, srmanujoči se tacega varuštva, se je umaknil skrivaj, poljubivši roko le hišni gospodinjji. To je bila nesreča. Stari Klemenč se je jel praskati za ušesom ter se plaho ozirati proti kotu palače, kjer je Klara jeznega lica in podvitima rokama stala in jezno udarjala z nožico po podu.

»Ali za pet ran božjih, moja Klarica ostane še brez kadrilje«, je jadirkoval stari, »to ni lepo, to ni kavalirski.«

»Ah! Ah!« je sklepala Kamenička roki, »ne ne, to ne more biti, to ne sme biti. A saj vidite! Tu je pomoč. Ta moj Lacko stoji tam za igralno mizo v drugi sobi. Ali ga čem! Lep kavalir! Pojmo, pojmo ponj!«

Po teh besedah je Kamenička potegnila za seboj starega, ki si je groze brisal pot s čela.

»Lacko!« je rekla gospodinja.

»Izvolite teta?« je odgovoril podžupan krenivši z glavo.

»Magnifice«, je jecljal Klemenč sklepaje roki.

»Lacko!«, je ponovila teta, »gospici Klari se je plesalec izneveril. Bodi mu ti namestnikom!«

»Magnifice, rogo humillime« je jecljal stari skoro jokaje.

Dobranic se je nekaj obotavljal, ali se je hitro poklonil, rekši: »Dobre volje!« in je šel s teto in s starcem pred Klaro, kateri je gospodinja pojasnila vso nepriliko.

»Dovolite, gospica«, je rekel Lacko mirno, »da bom namestnik kavalirju, kateremu je bila s prva namenjena tolika čast in slast. Nadejam se za trdno, da že v naprej oprostite moji slabi sposobnost, ki je v ta hip tem slabēja, ker me je nenadni slučaj povlekel od kart v kolo Terpsihorino in me vrhu tega dodelil prvakinji plesne sposobnosti«.

»Vsprejemam Vašo ponudbo, gospod podžupan«, je odvrnila Klara kratko z nekim škodoželjnim zadovoljstvom. »Odpuščam Vam že v naprej vse nedostatke, ki jih imate ali nimate. V ostalem je to povsem odveč, ko je kadrilja toli kratek ples, da niti ni vredno pardonirati. Ako ste od zagrebških velikih plesov pozabili katero figuro, pomagati Vam hočem. Izvolite!«

Klara je povsem junaški utaknila svojo roko pod Lackovo in je šla z njim v vrste. Kadrilja je zapričela s tistim lenim taktom, ki ne more biti drugačen pri zaspanem muzikantu in po večerji. Pari so se prepletali ne-

so bili štirje Angleži ubiti (med njimi jeden major), 19 pa jih je bilo ranjenih. V sled bolezni in ran umrlo je 20 Angležev, 127 težko bolanih pa so odposlali v bolnišnice.

Iz Kapstadta poročajo, da uprava Kaplandije v kratkem poverijo Cecil Rhodesu.

V koncentracijskih taborih je umrlo v sedmih mesecih, od junija do koncem decembra, m. l. 2500 burških žen in deklet ter 12.265 burških otrok, tako, da od vsakih štirih oseb umre v enem letu jedna. Na ta način pomrlo, ako se razmere prej ne spremene, v štirih do petih letih vse burške žene in vsi otroci, ki so v angleških koncentracijskih taborih. A tako postopanje imenuje angleški prestolni govor: humanno vojevanje!

Tržaške vesti.

Shod političnega društva »Edinost« v Škedenju. Jutri, v nedeljo ob 4. uri popoldne, bo torej javen shod političnega društva »Edinost« v veliki Čemetovi dvorani v Škedenju. Ker se je začelo naše ljudstvo vedno bolj zanimati za javne stvari, smemo pričakovati z gotovostjo, da bo jutri Čemetova dvorana napolnjena se zavednimi možaki prvega okraja, t. j. od Sv. M. Magd. zgornje in spodnje ter iz Škedenja samega. Ta shod se bo bavil v prvi vrsti se stvarmi, ki morajo zanimati vsakega resnega občana t. j. z upravo naše občine, z gospodarstvom tržaškega magistrata. Zborovalci izvedo tu na jedni strani, kako ravna magistrat z onim denarjem, ki ga morajo davkoplačevalci znati v mestne blagajne, na drugi strani jim bo pa dana prilika, da izrečejo političnemu društvu, oziroma slovenskim zastopnikom svoje želje in težnje, da jih bodo isti mogli primerno zastopati na pristojnih mestih. Časi so silno resni, tu ne gre samo za pravice našega jezika, temveč gre tudi za naše gnotne koristi, za naše življenske potrebe. Mi moramo z združenimi močmi delati na to, da nam bo na domači zemlji zagotovljen vsakdanji kruh, da nas ne bo z lastne grude izpodirjal tujec — kakor hoče laška kamora — in da ne bomo prisiljeni zapuščati domovine svojih pradedov ter podajati se s trebuhom za kruhom.

Shodi so izvrstna politična šola, kjer se vzgajamo mejebojno, da postanemo zreli možje, ki bomo jasno spoznavali, kaj nam koristi in kaj škoduje! Na shodih se navdušujemo za boj za obstanek in napredek. Nadejamo se, da z obilno udeležbo na jutrajšnjem shodu prebivalci 1. okraja dokažejo, da niso zadnji med svojimi okoličanskimi brati in da opovržejo razne govornice, kakor da narodna zavednost tamkaj pojema. Jutri torej vsi na shod!

»Fantazije«. Predvčerajšnji »Trieste« se bavi pod naslovom »Fantasie e verità di fatto« z našim in laških listov komentiranjem znanega Goëssovega govora. Nas imenuje »ultra slavofile« in pravi, da je vse ono, kar smo pisali o nevarnosti, da se Trst ponemči, fantastično. Naš boj proti prodirajočemu Nemštvu da je boj proti mlinom na veter. »Trieste« je še zadovoljen, da Nemei prihajajo sem in da prinašajo kapitale, kar da je neizmerne koristi za trgovino in industrijo. Mi nočemo natančno preiskovati, da-li nemški živelj v Trstu v resnici toliko koristi trgovini in industriji, omeniti pa hočemo le to, da ljudstvo ni radi industrije in še manje radi trgovine na svetu, temveč je obratna resnica; dalje si uobjamo tudi opozoriti »Trieste« na to, da življenski in ekonomični interesi tržaškega avtohtonnega prebivalstva niso vsikdar popolnoma identični s koristmi svetovne trgovine in industrije.

»Trieste« govori tudi o kapitalu, katerega da so prinesli semkaj Nemei. Prvič treba tukaj upoštevati, da je v Trstu mnogo nemških kapitalistov, ki so si še le tu napravili kapitale, kjer so z golimi rokami zapričeli; drugič pa skrbijo Nemei, da oni kapital, ki so si ga semkaj prinesli, ali pa tukaj še le napravili, cirkulira vedno le med Nemei in ima avtohtonno prebivalstvo le škodo od nemškega kapitala, ki mu dela povsod veliko konkurenco. Sploh je vse delovanje Nemeev naperjeno v to, da oni dobo ves kapital in vsa boljša uradniška in druga mesta; službe težakovslug, najnižjih delavcev in sploh pravega proletarijata pa Nemei velikodušno prepuščajo trž. avtohtonnemu prebivalstvu, laškemu in slovenskemu.

Sploh smo mi proti invaziji Nemštva v prvi vrsti z narodno gospodarskega stališča in še le potem z narodno-političnega. »Trieste« naj bi ne pozabil na oni izrek nekega vsenemškega poslanca v poslanski zbornici, ki je sicer priznaval ekzistenco drugih narodnosti v Avstriji, ali te narodnosti — je menil — ne morejo biti z Nemei jednako-pravne, ker Nemei so gospodski narod, med tem ko so drugi njih — sluge. V teh besedah je obsežen ves program nemške politike in to niso nikake fantazije, dragi »Trieste«, temveč gola dejstva, o katerih se lahko prepriča vsakdo. Nemei začenjajo svojo ponemčevalno akcijo povsod od zgoraj; najprej se polasčajo kapitala in uradov, potem dobivajo v svoje roke avtonomna oblastva; proletarijat ali »peta kurija« pa jim kakor zrelo jabolko pade slednjič samo v naročje. Mi nismo v komentiranju Goëssovega govora priporočali družega, nego to, naj bi Italijani se svojo nasilno in potalijančevalno politiko ne izzivali uničujočega boja med avtohtonnim laškim in slovenskim prebivalstvom, vsled katerega ste obe narodnosti ovirani v gospodarskem razvoju — Nemeem na korist. Italijani naj bi raje gospodarskemu delu posvečali vse svoje moči ter tako omogočili, da bi si avtohtonno tržaško prebivalstvo zagotovilo one pozicije, katere usiljujoci se Nemei polagoma zavzema. Mi bi bili mislili, da je »Trieste« zadnji laški tržaški list, kateremu bi pripadala naloga, da itak že zaslepljenemu laškemu ljudstvu meče pesek v oči. Ali je morda tudi on v službi pangermanizma?!

Danes meni, jutri tebi! Omenivši, kako »Piccolo« jadikuje, ker je na državno obrtno šolo v Trstu imenovana neka Nemkinja, ki da bo morala dekletca poučevati z znamenji, kakor gluhoneme, in kako da zahteva, naj se ta učiteljica nemudoma odstrani, češ, da je to sramota, ako se Nemka imenuje za italijanske šole — opaža »Naša Sloga« prav umestno: »Di grazia, signor »Piccolo«, je-li pa častno in pošteno imenovati italijanske učiteljice in učiteljice za hrvatsko in slovensko dečo Istre?! Ti poročješ gotovo: questo è un altro pajo di maniche! Ali ne pozabite ni ti, ni tvoji tovariši Primorja, da Bog ne plačuje vsake sobote in da bodo Vam drugi merili z isto mero, s katero Vi merite nam!! Ako Vam vlada Nemei usiljuje za uradnike in učitelje, ne dela čisto nič drugega, nego delate Vi našemu bednemu narodu! Ne toži torej in ne jadikuj, ampak pometi najprej pred svojim pragom, udari se na prsa in priznaj (makari v židovskem jeziku): mea culpa!

To je pa že ostre graje vredno. Pišejo nam: Pred par dnevi ste priporočali »Novo tržaško pogrebno društvo«, katero da preskrbuje, zraven drugih potrebščin o pogrebih, tudi pravilne slovenske napise in one za nagrobne spomenike.

Včeraj sem šel spremet k večnemu počitku pokojnega našega Nanut Antona.

Pogreb je bil prirejen veledostojno v vsakem obziru, ali užaljen sem bil, ko sem čital na enem tračkov:

»Sternič svojemu Sterniču«, a na drugem: »Kuzina svojemu Kuzinu!!! — Večkrat že sem opazil kako nepravilnost na napisih mrtvaških vencev, toda, »kuzinove«, »sterničev« nisem še videl do sedaj. In takih nepristojnosti ne smemo puščati brez graje.

Ali proti dostojanstvenosti našega jezika se ne greši le ob takih prilikah. Tudi naši trgovci in obrtniki naj bi skrbeli za nekoliko več pravilnosti jezika, ko svojim prodajalcem prirejajo nadpise.

Človeka kar grabi po trebuhu, ko čita izvestne slovenske nadpise. Ker jih je itak malo, pa je človeku tem huje, ko čita take nepravilnosti, kakor da se je dotičnik hotel norčevati iz našega jezika.

Še celo priimki so skoraj vsi pokvarjeni! Res je sicer, da čisto zadevje krivda v prvi vrsti dotičnega, ki je slikal napis. Ali krivi so vendar tudi dotični naši ljudje, ker ne zahtevajo: Tako in tako mora biti! In če kdo ne zna sam, saj si lahko pomaga! Ko bi ne imeli v Trstu slovenskih zavodov, društev, uredništev in drugih poti, po katerih si lahko vsakdo in brez stroškov oskrbi pravilne napise, naj bi že bilo; tako pa je in ostane neodpušten greh za vse one, ki po svoji nemarnosti pačijo, oziroma puščajo pačiti naš lep slovenski jezik! Da se to odpravijo, treba da Vi od »Edinosti« neprenehoma zaledujete tako — nemarnost in jo žigosate po zaslugi!

S temi vrstami nisem hotel žaliti nikogar; pa govoriti sem moral, ker bi bilo molčanje — greh!

Poročevalec.

Usmiljenim sreem. Pišejo nam: V ulici S. Giovanni biva neka preprosta slovenska rodbina: oče, mati in 4 otročiči. Ta rodbina je sedaj v hudi stiski. Žena je na porodu in dva otročiča ležita bolna na škrlati. Ali to bi še ne povzročalo toliko bede, ako ne bi bila bolezen otročičev nalezljiva. Ker pa je, ne more oče na delo in so ti ljudje ostali brez zaslužka in torej brez sredstev. Kdor more, naj se jih vsmili! — (Kdor bi hotel torej kaj podariti, izve natančni naslov v našem uredništvu. Op. ur.)

Kuga na Parniku »Gundulič«. Te dni je priplul pod poveljništvom kapitana Jurja Stanosa v našo luko parnik »Gundulič«, na katerem so se o vožnji v Ameriko pripetili štirje slučajji kuge, jeden od obolelih je mejpotoma umrl. Seveda so parnik in vse, kar je bilo v njem, že v Ameriki in potem mejpotoma v več lukah, najbolj pa na Reki in slednjič v Trstu, natančno pregledali in zakuzili ter dovolili mornarjem stopiti na suho še-le potem, ko je bilo gotovo, da ni več nikake nevarnosti. Parnik »Gundulič« je odplul iz našega mesta dne 27. septembra minolega leta na Reko, kamor je dospel naslednjega dne in takoj od tam v Aleksandrijo. — Tja je došel dne 7. oktobra in se brzkone tam tudi okužil na ta način, da so prišle na parnik okužene podgane. Dne 10. oktobra je odplul »Gundulič« iz Aleksandrije in dospel 6. novembra v Pernambuko v Ameriki, pristavši mejpotoma v raznih lukah. Istega dne, ko so dospeli v Pernambuco, zbolel je kuhar Anton Baričević iz Vel. Lošinja in takoj naslednjega dne, ko so odpluli proti Bahiji, tudi natakara Luka Guerović. Zdravnik dr. Strauss je takoj spoznal, da sta bolnika bolana na kugi in jih omejil od ostalih. Baričević je mejpotoma umrl in so njegovo truplo spustili v morje, Gueroviću pa se je stanje nekoliko zboljšalo in so ga oddali v bolnišnico v Rio de Janeiro, kamor so dospeli dne 10. novembra.

Iz Rio Janeiro je parnik odplul v Santos; mejpotoma pa sta na novo obolela še kuhar Maksimilijan Bacotta in mornar Ivan Benčić, vsled česar ni smel v Santosu nihče stopiti na suho in se je moral parnik zopet povrniti v Rio de Janeiro, kjer je oddal tudi ta dva bolnika. Potem so parnik razkuzili in se ni pojavil več noben slučaj bolezni.

Nesreča o podiranju »Monte verde«. o kateri smo sporočili v včerajšnji številki, ni tako velika, kakor se nam je zaznanilo nekoliko pred zaključkom lista. V prvi hip se je raznesla po vsem mestu govornica in so jo prinesli tudi v naše uredništvo, kakor smo sporočili včeraj. Pozneje pa smo izvedeli o tej nesreči: Izmed ponesrečencev ni bil namreč nihče ubit, marveč je bil samo jeden, 17-l. Carmelo Demetrio iz Italije, jako težko ranjen ter so ga prinesli v bolnišnico, kjer pa niso zgubili upanja, da mu rešijo življenje. Več drugih delavcev je bilo le lahko ranjenih.

Eksplozija žlindre v škedenjskem plavžu. Posledice eksplozije žlindre v škedenjskem plavžu so bile mnoge hujše, nego se nam je zaznanilo prvokrat. Nekatere hiše v obližju plavža je potres, ki je navstal vsled eksplozije, tako pretresel, da so prebivalci od strahu zbežali na plano in da so stene močno popokale, vsled česar imajo dotični posestniki več tisoč kron škode. O tem dogodku smo dobili danes od škedenjskih posestnikov daljši dopis, v katerem isti najodločnejše pozivljajo kompetentne oblasti, naj vendar store jedenkrat konec tem pogostim eksplozijam, ki povzročajo med prebivalstvom mnogo škod in velikega strahu. Oblastva naj bi uvela strogo preiskavo o tej stvari, kaznovala krivce in prepovedala pod strogimi kaznimi metati še nadalje razbeljeno žlindro v morje.

O zadnji eksploziji je mnogo trpelo posebno poslopje škedenjskega poštarja, ki je vse pretreseno in je morala družina istega z otroci vred bežati iz hiše v strahu, da se kaka stena podre.

Velik strah je bil tudi v družini »slavnega« zdravnika Lavrinsiča, ki je ravno nekoliko trenutkov pred eksplozijo odšel — vsled najnovejše afere svoje — ves razburjen iz stanovanja. Ko je njegova soproga slišala pok, ki ga je povzročila detonacija, mislila je, da se je nje mož ustrelil in je od strahu pala v nezavest.

Drobne vesti. Nezvestoba. Jurij Baurecht, krčmar na trgu sv. Lucije, moral je radi bolezni najeti ženo Katarino S. za svojo krčmo. Ko je mož ozdravel in napravil malo računa, je v svojo neljubo iznenadenje spoznal, da mu je nepoštena žena poneverila nad 200 kron. Oškodovanemu ni ostalo drugo, nego nepošteno ženo ovaditi na policijo.

Arretiranje. Policijski oficijal Titz je aretiriral včeraj zjutraj 24-letnega begunca Antona Mariana-a, ki je pred dvema mesecema ubegel od polka št. 97.

Pijana ženska. Včeraj so aretirali neko pijano ženo, ki je na ulici uganjala nemnosti. Med aretiranjem je tudi razžalila redarja ter ni hotela zjnjima v zapor. Konečno sta jo vendar odvedla na policijo, kjer so jo hitro kaznovali na več dni zapora.

Zgubljen o. Nekaj popotnik je prišel v Trst, da se poda v Carigrad. Bivajoči v Trstu, da počaka parnik, s katerim je imel odpotovati, je zgubil potni listek in sedaj ne more odpotovati. Prosi torej dotičnega, ki je najdel rečeni list, da ga prinese v našo tiskarno, kjer dobi primerno nagrado.

Nesreča. 76-letna Roza Faber, stanujoča v ulici della Pietà št. 13., je sinoči padla po stopnicah in se smrtno ranila. — Odvedli so jo v bolnišnico. Njeno stanje je zelo nevarno.

Zgubljeno — najdeno. Gospa Roza Mittelbach, stanujoča v ulici Miramar št. 3, je včeraj izročila na policijo zlat uhan z dijanantom, katerega je našla na neki ulici.

Požar. Sinoči ob 11. uri je gorela kemična delavnica tvrdke Huber v ulici S. Appolinare. Telefonično poklicani gasilci so ogenj kmalu pogasili. Poškodovane stvari so zavarovane.

Tatvina. Nepoznani poštenjaki so odnesli služkinji Urški Kovač, stanujoči v ulici Belvedere, listnico s 23 kronami, zlat prstan vreden 14 kron, več ključev in zlato naprsnico. Tatvina je naznanjena na policijo.

Razprava proti konjedercu Jorasu, ki se je imela danes vršiti pred tukajšnjim okrajnim sodiščem — se je na prošnjo Jorasa (ker je baje bolan) odnesla na 15. dan februarja. Kakor znano, je naš prijatelj Joras obtožen radi prestopka proti varnosti življenja.

Dražbe promičnin. V poned., dne 27. januarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbе tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promičnin: na trgu della Valle št. mizarске klop; pri sv. M. M. spodnji št. 175, voz; v ulici Ospitale št. 10, hišna oprava; v Gljšanu hišna oprava; v ulici Stadion št. 25, sladkor, moka in železna blagajna; v ulici S. Marco št. 5, konji, voli in voz; ob 11. uri in pol: v ulici di Rena št. 2, šivalni stroj.

Vremenski vestnik. Včeraj: toptomer ob 7. uri zjutraj 4° 6 ob 2. uri popoldne 8° 7 C.° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 770,8 — Danes plima ob — predp. in ob — pop.; oseka ob — predpoludne in ob — popoldne.

»Russkij kružok«. Opozarjamo vse ljubitelje ruskega jezika še jedenkrat na ustanovni zbor ruskega kružka, ki se bo vršil v ponedeljek dne 27. t. m. ob 8. in pol uri zvečer v dvorani »Slovenske čitalnice«. Na zborovanju upisovali se bodo tudi novi členi.

Plesni odbor pekovskih pomočnikov priredi jutri, v nedeljo, običajni pekovski ples v gledališču »Armonia«. Ples se prične ob 10. uri in ga bo vodil g. Umek. Ker je čisti dobiček namenjen delavcem, ki so postali nesposobni za delo, se odbor nadeja obile udeležbe.

Kostimirani ples, ki ga priredi odbor tržaških gospa, utegne postati res nekaj izredno krasnega, kajti zanimanje je tako veliko, da ne vemo več, kako odgovarjati na nešteta prašanja, ki jih dobivamo vsaki dan gledč tega plesa. Gotovo prednost bodo imele kostimirane dame, a če katera prav kapriciozno noče priti v kostimu, nam je tudi dobro došla.

Ples se je preložil na sredo 5. februarja, ker se je videl ta dan odboru primernejši. Torej na gotovo svidenje na prvem slovenskem kostimiranem plesu v »Slovenski čitalnici«! Čim več bo kostimov, tem častnejše za odbor dražestih dam!

Pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku priredi v nedeljo dne 2. februarja 1902 pustno veselico s plesom v dvorani gostilne g. Lukša. Vspored: 1. I. Bartel:

»Zemlja slave«, zbor. 2. F. Juvanovič: »Pastir«, zbor. 3. »Sam na ve, kaj hoče«, 4. H. Volarič: »Domovina«, zbor s spremljevanjem orkestra. 5. N. N. »Pustna koračnica«, zbor s spremljevanjem orkestra. 6. »Zakonske naloge«, vesela igra v enem dejanju, na dva dela razdeljena. 7. Ples, traja do 5. ure zjutraj. Med točkami vsporeda in k plesu svira vojaški orkester pešpolka št. 97. Začetek točno ob 5½ uri zvečer. Vstopnina na veselico za osebo 50 stot.; vstopnina k plesu za gospo 2 K, za gospe 60 stot.; sedeži 40 stot. — K obilni udeležbi uljudno vabi

O d b o r.

Slovenska dekliška šola družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v Trstu vabi na šolsko veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 2. svečana 1902 v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Vspored: 1. »Na trgu«, šaloigra s petjem in v enem dejanju. 2. Robert Weisenhofer: »Larska pastarica«, igrokaz v petih dejanjih. 3. »Tiha luna«, pesem. 4. »Le doma«, pesem. — Začetek točno ob 4. uri in pol popol. — Vstopnina 20 nvč., sedeži prvih pet vrst po 20 nvč. in ostalih po 10 nvč. — Med posameznimi dejanji pojejo učenke. — K obilni udeležbi uljudno vabi

Vodstvo.

Občni zbor društva »Zastava« v Lonjerju. Pevsko in bralno društvo »Zastava« v Lonjerju bo imelo jutri dne 26. t. m. ob 4. uri popol. svoj redni občni zbor v gostilni Konsumnega društva v Lonjerju se sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev novega odbora in 5. razni nasveti in predlogi. Na obilno udeležbo vabi

O d b o r.

Vojaško veteransko podporno društvo naznanja slav. občinstvu, da priredi na občo željo svojih členov dne 1. februarja t. l. društveni ples v dvorani Mally, ulica Torrente št. 16. Začetek ob 9. uri zvečer.

Sijajno maskarado priredi »Združena mestna in št. Jakobska mladina« dne 9. februarja v gledališču »Armonia«. Gledališče bo krasno odičeno in električno razsvetljeno. Ker je čisti dobiček namenjen po polovici društvu »Narodni dom« in po polovici goslarjem pri sv. Jakobu, nada se odbor mnogoštevilne udeležbe od strani slav. občinstva.

Dramatična šola. Radi ustanovnega občnega zbora ruskega kružka odpade vaja, ki je bila drločena za v ponedeljek zvečer in se prihodnja vaja naznani pravočasno v »Edinosti«.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Iz Krepljen na Krasu** nam pišejo dne 20. januarja 1902.:

Tukajšnje bralno, vinogradsko in sadjarsko društvo je imelo dne 1. t. m. svoj občni zbor in sicer po prenovljenih pravilih, katere je e. kr. namestništvo v Trstu potrdilo v mesecu novembru m. l.

Na dnevnem redu zborovanja je bilo: odobrenje računa o dohodkih in stroških za leto 1901. po določili spremenjenih pravil, potrjenje proračuna dohodkov in stroškov za leto 1901. in volitev novega odbora. V odbor so bili izvoljeni: Avguštin Orel predsednik, Vinko Kompare in Ivan Tavčar podpredsednik, Anton Tavčar tajnik, Ivan Kobal blagajnik, Alojzij Brundula in Anton Gomizel iz Krepljen ter Viktor Širec iz Godenja odborniki. Pregledovalci računov in nadzorniki delovanja odborovega v zmislu obnovljenih pravil so bili izvoljeni: Ferdinand Jonke, prej duhovnik v Dutovljah, sedaj v sv. Križu pri morju, Miha Brundula iz Krepljen ter Avguštin Vrabeč iz Godenja.

V minolem letu je imelo društvo 1360 K 44 st. dohodkov, stroškov pa 1315 K 86 stot. Gotovine je ostalo 44 K 58 st. Tirjati od deležev udov ima društvo še 441 K 95 st. Društvo obstoji od 14. novembra 1897. in je imelo do zadnjega decembra min. l. 3976 K 71 stot. dohodkov in isto toliko stroškov. Podpore od e. kr. vlade je dobilo 1800 K. Amerikanskih ključev in bilf je društvo v minolem letu pridelalo okolo 30.000 in nekaj hektov vina na trtah, ki so vprvo rodile.

Dne 16. t. m. je tukaj predaval potovalni učitelj g. Josip Štrekelj, brat deželnega poslanca g. Alojzija Štrekeljina iz Komna. Učil je cepenje trti in druge predmete. Poslušalec je došlo mnogo tudi iz drugih vasij. Gospodu Josipu Štrekelju mo-

ramo izreči vso čast in hvalo na toli umnem predavanju. Po predavanju je g. Štrekelj obiskal vinograde tukajšnjega društva in se je o vzgoji trti jako pohvalno izrazil. Žal nam je bilo le, da ni mogel več časa ostati tu pri nas, ker se je moral odpeljati v sv. Križ pri Tomaju.

× **Pevsko in bralno društvo »Venec«** v Kozini vabi na pustno veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 2. svečana 1902 v prostorih »Hotela Kozine« v Kozini. Vspored: 1. H. Volarič: »Slovenski svet, ti si krasen«, možki zbor. 2. M. Hubad: »Škrjanček poje, žvrgoli«, mešan zbor. 3. A. Hajdrih: »Sirota«, možki zbor z altom. 4. K. Mašek: »Pri zibelci«, možki zbor. 5. M. Hubad: »Ljubca povej, povej«, mešan zbor. 7. H. A. Sattner: »Na planine«, možki zbor. 7. A. Aškerc: »Brodnik«, deklamacija. 8. Dr. J. Vošnjak: »Ne vdajmo se«, veselo-igra v enem dejanju s petjem. 9. Ples. Pri plesu in med posameznimi točkami svira češki kvintet na gosli. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina na predstavo 30 nvč. za osebo, sedeži 10 nvč.; vstopnina k plesu 1 gld. za gospode in 30 nvč. za gospe.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Vesti iz Kranjske.

* **Prihod novoporočencev nadvojvodinje Elizabete Marije in kneza Otona Windischgrätza, na Bled.** Po poroki sta se novoporočena odpeljala z Dunaja v naš slovenski raj, na divni Bled, kjer sta se nastanila v Windischgrätzovi vili. Na Bled sta dospela predvečernim zvečer. Vsprejem na kolodvoru v Lescah ni bil — radi pozne ure — oficijelen; za to pa je bilo tamkaj zbrana neštevilna občinstva, ki je z navdušenimi živio-klici pozdravljalo visoka došleca. Kolodvor in vse hiše od istega do Bleda so bile okrašene s zelenjem, zastavami in razsvetljavo. Posebno krasno so bila razsvetljena vsa poslopja ob blejskem jezeru, ki je kazalo kaj krasen prizor.

* **Pevsko društvo »Slavec«** v Ljubljani nam je doposlalo vabilo na svojo letošnjo »Maskarado«, ki se bo vršila dne 2. februarja v »Narodnem domu«. Dvorana bo spremenjena v čarobno gozdno pokrajino. V »začaranem gozdu« bodo ti-le prizori: V zakletem gradu, razgled pri puščavniku Antonu, pri čarovnici, v razbojniškem brlogu in polnočni ples pri »Kleku«. Vabila so prirejena jako okusno in primerno temeljnemu motivu zabave.

Vesti iz Štajerske.

— **Vihar.** V Gradcu je bil predzadnji četrtak, kakor tudi po drugih mestih, tak vihar, da si mnogi ljudje niso upali na ulico. Vihar je vzdigoval velikanski prah. S hiš je padala opeka. Telefon se je na mnogih krajih pretrgal. Pošte iz okolice Gradca niso mogle potovati. V Mariboru pa ni bila burja posebno huda.

— **Ženska je začela goreti** dne 21. t. m. na glavnem trgu v Mariboru. Na nerazrešljiv način se jej je vžgala obleka. Na srečo je bil mestni policaj blizu, ki je gorečo obleko hitro pogasil. Ženski se ni zgodilo drugega žalega, nego da se je hudo prestrašila.

— **O »zatiranju Nemcev«.** V ilustraciji »zatiranja«, ki je baje trpe Nemci v Avstriji od strani Slovanov in z njimi zvezane — vlade, pripoveduje »Domovina«: Ako se je kje na spopnjem Štajerskem naselilo le par nemških ogjarjev, pa že dobijo sehulfereinsko šolo. V raznih rudnikih na Zgornjem Štajerskem, v Lankovici, v Ljubnem itd., pa živi na tisoče slovenskih delavcev, katerih otroci bi napolnili po več razredov. Toda ti morajo obiskovati le nemške šole!!

Vesti iz Koroške.

+ **Alla città di Trieste v — Celoveu.** Da, v Celoveu imajo nad neko gostilno laški napis: »Alla città di Trieste — Enrico Negro«. »Mir« omenja to, ker ve, kakov hrup bi navstal, ako bi kak gostilničar v Celoveu razobesil slovenski napis, da-si je okolica Celovea vsa slovenska!! In pa o ironiji: v tej gostilni z laškim napisom ima svoj dom najbolj nemško društvo v Celoveu. Mi pa omenjamo ta laški napis v Celoveu — kjer ni Italijanov v vsej deželi —, ker vemo, kakov hrup bi navstal med našimi Italijani, ako bi, recimo, kakemu gostilničarju v Kopru palo v glavo, da bi napravil tudi slov. napis, da-si ne

bi bilo to nikako čudo, ker je vsa okolica koperska izključno slovenska.

+ **Zdrava fara** je Kamen na Koroškem. Od dre 2. oktobra pa do sedaj niso imeli nobenega pogreba. Poroke pa niso imeli nobene v vsem letu. Na kaj kaže pa to.....?!

+ **Znani slovenski akademski podobar** v Celoveu, Al. Progar, je izvršil zopet krasno umetniško delo: glavni oltar za podružnico sv. Ožbolta pri Ptuj. »Mir« jako hvali to delo, s katerim da je gosp. Progar vnovič dokazal, da nam ne treba iskati ptujih »umetnikov« za cerkvena dela.

Razne vesti.

Delo o Poljaki. V hrvatskih listih čitamo, da bivši podpredsednik dalmatinskega namestništva, plemič Pavić, uporablja sedaj svoj svobodni čas v to, da dovrši svojo zanimivo zgodovinsko studijo o republiku Poljski, iz katere izhaja tudi njegovo pokoljenje. Studija bo dotiskana v 3-4 mesecih v Sarajevu na hrvatskem jeziku, na Dunaju pa na nemškem. To bo jako interesantna studija, ker poleg drugega, poleg raznih slik, prinese v prevodu tudi neke turške fermane še ne obelodanjene, kakor tudi popolen imenik poljskih knezov, kakih 80, ki je bil dosedaj povsem pomanjkljiv ter jih je štel komaj 24. Da pojasni slavno prošlost svoje dedovine, pl. Pavić ni hranil ni truda ni denarja ter je dal po raznih arhivih pazno izkopati vse, kar se nanaša na isto.

Romantična in moderna ljubavna pripoved se je dogodila te dni v Bukarešti. Neki mlad in lep poročnik se je zaljubil v mlado, lepo in bogato hčerko bivšega ministra. Stariši lepe deklice so se protivili tej ljubezni, češ, kako naj siromašen poročnik poroči hčerko tako visoke rodbine. Dva dni pred minolim Božičem je »revni« poročnik zaprosil za roko deklice, ali bil je odbit. To pa ni ostrašilo poročnika, marveč je odločil, da pobegne s svojo ljubico. Beg sta določila za 14. dan tega meseca, ravno na novo leto pravoslavnih. Junak te pripovedi je strasten igralec ter je odločil, da še pred begom poskusi svojo srečo. Vzel je 20.000 frankov — ves svoj imetek — in se spustil v igro. Nadejal se je, da pridobi vsaj petkrat toliko, kolikor je imel. Ali imel je smolo; izgubil je vse. Ko so ga »očistili«, zapustil je igralni klub, napisal svoji stari materi pismo in je vstrelil va-se s samokresom. Na srečo se ni ranil smrtno in je še nadeje, da ozdravi. Ali sedaj, ko je hotel izvršiti samomor, ga je ljubica — tudi zapustila.

En mož in 13 žen. V blaženi Ameriki živi dr. Nikolaj James Zann, zdravnik in pisatelj. Sedaj mu je 99 let, a v svojem življenju je imel 13 zakonitih žen. Prvikrat se je oženil v svojem 25 letu, ali žena, katero je silno ljubil, umrla mu je še mlada. Potem se je oženil z njeno sestro. Ali usoda ga je proganjala dalje: vse lepe in dobre žene so mu umirale zaporedoma, ne da bi mu bila nijedna porodila dete. V 50. letu svojem se je bil oženil že osmikrat, a še mu ni zakonsko življenje presedalo, niti ga niso morale muhe žensk. Sključen in bel kakor ovca se je slednjič oženil 13-krat. Ali število 13 je nesrečno, tako je bilo tudi z njegovim 13. zakonom. Žena mu je postala — nezvesta, zbok česar se je starec dal ločiti od svoje 13. žene. In ko je bila ločitev izvršena, je izjavil dr. Zann v svojem 99. letu prav za resno, da se — nikdar več ne bo ženil!! Slednjič je vendar prišel k pameti. (In vendar je bil tudi srečen ta dr. Zann, kajti njemu se je dogodilo še le pri 13. ženi, kar se mnogim drugim često dogaja že pri — prvi!! In pa korajžo je imel mož, to mu treba priznati, pa trdne živce. Menenje hudomušnega stavca).

Milijonarka igralka. Francozki igralec Le Bagy je tako srečen, da je dobil za ženo, ne samo krasno deklico iz čislane rodbine, temveč tudi večkratno milijonarko. Ta lepa žena se ni zaljubila samo v sedanjega svojega moža, ampak tudi v njega umetnost in je proti njegovi volji stopila na oder. Vsi Parizani so prihiti gledet milijonarko-igralko, ki je krasno igrala in dosegla lep in sijajen vspeh. Milijonarka pravi, da bo tudi nadalje igrala, kar pa ne bo v veselje drugim pariškim igralkam, ker vidijo v njej (milijonarki) nevarno tekmovalko.

Dobro domače zdravilo. Izmed vseh domačih zdravil, katere se rabi za ublaženje bolečin in drgnenje vsled zmrznjenja, je naj-

boljši Linement Capsiei in comp., ki se izdeluje v Richterjevi lekarji v Pragi. Cena steklenic: 40 st., K 1-40 in 2. — Vsaka steklenica jev krasni škatlji in se pozna po znanem sidru.

Brzobjavna poročila.

Eksplzija v premogovniku. NEW-YORK 24. (B) V nekem premogovniku pri Oskaloosu v državi Jora se je pripetila danes eksplozija, ob kateri je več ljudi zgubilo življenje. Govori se o 8 do 18 mrtvih, katere so že našli, in o 26 do 60 zasutih.

Iz angleške liberalne stranke.

BIRMINGHAM 24. (B) Kakor javlja tukajšnja »Daily Mail« so voditelji liberalnih imperijalistov baje pozvali lorda Roseberya, naj prevzame vodstvo stranke. Rosebery se je izjavil pripravljenim vsprejeti vodstvo, ako se mu zagotovi podpora. Vsi tedga so se v volilne okraje odposlali zaupni agenti, ki imajo poizvedeti, kako stališče bi volilec zavzeli nasproti stranki, katero bi vodil Rosebery. Poizvedovanja se bodo vršila nekaj mesecev.

Dogodki na Kitajskem.

LONDON 25. (B) Reuterjeva pisarna javlja iz Pekinga dne 21. t. m.: Cesaricaudova in njeni uradniki se bavijo resno z vprašanjem, ne bi bilo umestno, da bi vsprejeli inozemskih svetovalec v svrhu reorganizacije uprave.

Iz proračunskega odseka.

DUNAJ 25. (B) Proračunski odsek nadaljuje razpravo o proračunu ministerstva za pravosodje.

Iz angleške zbornice.

LONDON 24. (B) Spodnja zbornica je po dvadnevni razpravi z 237 proti 134 glasom odklonila Redmondov izpreminjalni predlog k adresi, v katerem predlogu se energično protestira proti sedanji upravi Irske.

Nesreča na gašenju požara.

BUDIMPEŠTA 25. (B) Na gašenju še gorečega »Concordia«-mlina so bili sinoči težko ranjeni dva gasilca in dva mlinarja.

Vihar na morju.

YOKOHAMA (Japan) 24. (B) Vsi del velikanskega viharja na japonskem obrežju potopilo se je mnogo ribiških čolnov. Dvesto ribičev pogrešajo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
 z omejenim jamstvom
 naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
 iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
 katera se nahaja
 v Trstu, Via Piazza vecchia
 (Rosario) št. 1.
 (na desni strani cerkve sv. Petra).
 Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Intelligenten mladenič

išče službo pri kaki tukajšnji (ali tudi na deželi) večji trgovini, kakor praktikant; iz začetka tudi brez plaše. Govori in piše tri jezike. Pismene ponudbe, pod naslovom »Stalno«, naj se pošljejo na upravništvo »Edinosti« — Trst.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
 Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
 T R S T
 TOVARNA: ZALOGA:
 Via Tessa, 100 | Piazza Rosario št. 2
 vogal | (solsko poslopje)
 Via Limitana | in Via Riberge št. 21
 Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
 ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
 Predmeti postavijo se na pa obrod ali železnico franco.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prva tržaška tovarna

za izdelovanje ogledal

Čiščenje, zaokroževanje, dekoriranje kristalov in šip. Popravljanje pokvarjenih ogledal ter posrebranje istih.

Cene najugodnejše.

Aleksander Rocco - Trst.

Tovarna: ul. Sette fontane 35. Pisarna: ul. Gelsi 3/a. Telefon 941.

Tvrdka Schivitz & Co v Trstu

inženjerja Živica se priporoča svojim rojakom. Prodaja stroje in orodje za kmetijstvo in obrtništvo in vse dotične predmete najboljše sestave in izdelitve po najnižjih cenah. Posebno priporoča svoje neprenehljive stiskalnice za grozdje, tropine in sadje, svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in drugim sadnim boleznim in mrčesom, brenčice „Emerje“, laglje in trdnje od lesenih in železnih. Izdeluje načrte in tudi izvršuje dela vodovodov, vodnjakov, cest, mlinov in družih industrijskih podvzstij. Popravlja tudi stroje.

Bogata njena zaloga in pisarna nahaja se na voglu ulice Ghega in Trgovinske ulice.

Lahoni nas bojkotirajo Nemei Nemce podpirajo Slovani mi trpimo.

Izza mnogo let preskušeno domače zdravilo

Frana Wilhelm lekarnarja

c. in kr. dvornega zalagatelja **Neukirchen, spodnje avstrijsko.**

Fran Wilhelmov odvajajoči čaj

Zavitak K 2.— Poštni zavitek 15 zavitev K 24.

Wilhelmov želiščni sok

1 stekl. K 2.50. Poštna pošiljatev 6 stekl. K 10.

C. in kr. priv.

Wilhelmova tekoča maža „Bassorin“

1 skatljica K 2. Poštna pošiljatev 15 kom. K 24.

Wilhelmov obliž

1 skatljica 80 stot. 1 ducat skatljic K 7.— 5 ducatov skatljic K 30.—

Poštne pošiljatev franco zaboj v vse avstro-ogerske postaje.

Vdobja se v mnogih lekarnah v značilnih originalnih paketih, kjer jih pa nimajo se pošiljajo.

Važno oznanilo!

Podpisani smatrajo si v dolžnost javiti slavnemu občinstvu, da so **dalmatinska črna, bela, Opolo in istrska vina**, ki se prodajajo v njihovi zalogi v Trstu, ulica delle Legna št. 6 (v dvorišču), analizovana in stavljeni pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva za notranje stvari. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka za pristnost vina. To določbo je izdalo visoko c. kr. ministerstvo za notranje stvari radi pregestega kvarjenja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v naši zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in in konvalescentom, vsled česar se mora zahtevati vedno le garancijsko znamko.

Z vsem spoštovanjem

Braća Buj, Split-Trst.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljene domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zaviti z našo varstveno znamko „**SIDRO**“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri slatem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.

Novi tržaški pogrebni zavod!

Podpisani ima čast javljati slavnemu slovenskemu občinstvu, da je gor imenovan pogrebni zavod po raznih zaprekah, zopet v narodnih rokah. Oprave ima take in toliko, da zamore priredit vsakovrstnih pogrebov. V prodajalnici na lesnem trgu št. 4 (pred kavarno „Armonia“) ima strankam na razpolago vse potrebno za kinčanje mrtvaških odrov, kakor vence, vsakovrstne cvetlice, mrtvaške obleke, krste sveče itd. Pripravlja se vsakovrstnih slovanskih napisov na trakove za mrtvaške vence in se postreže tudi s pravilnimi nagrobnimi napisi.

Nadejajoč se, da nas sorojaki obiščejo pri vsaki žalostni priliki se belježi udano

Pogrebni zavod.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

CORICA Gosposke ulice 7 GORICA

Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno postrežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Najbolši plemeniti kanarčki žvrgolečki,

ki se izkazujejo posebno z lepim glasom dit. razpošilja po povzetju za Mk. 6, 8, 10, 12, in 15 in samice po Mk. 1.50 na 8 dnevno poskušajo.

Thalela/H. H. Voigt.

VEKOSLAV PLESNIČAR

ulica Giulia št. 25.

Podružnica: **Molin grande št. 16 B.**

Opozarja na svojo trgovino in bogato zalogo kolonijalnega blaga, jestvin in delikates.

Cena brez konkurence.

NB. Sprejemam naročila tudi po pošti.

Lepo meblirana soba

za eno osebo je oddati v neki narodni družini, ulica Rossetti. Več se izve v naši tiskarni.

Proti kašlju in kataru

kakor tudi proti

hripi (influenca) - -

naj se uporabljajo edino le

katramne pastilje Ravasini

skatljica po 80 stotink.

Proti

zagrljenju in grlobolu

se priporočajo

Ravasinijeve pastilje

od ogolunjene sladke škorje

skatljica po 60 stotink.

Vdobja se v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

kakor tudi v lekarni Piccola Jeroniti, Luciani, Vitali & Vardalasso; v Reki: lekarna Prodani; v Gorici lekarna Cristofolletti in Pontoni.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se uganja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: refošk črna po 28 novč., bela rebula iz Brd po 28 novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena vdobi 100 glid. nagrade.

Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniš krojač M. Poveraj, trgovec v Gorici, na Travniku šte. 22 I. nadstropje priporoča častiti gospodi svojo izbrano zalogo sukneneh blaga, gotovih oblek, perila vsake vrste in vse potrebščine k oblekam za vsaki stan Vstreza vsakemu naročilu in po modi.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime palatno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obroke.

Salarini.

Ponte della Fabbra št. 2. vogal ul. Torrente. Podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nazve 3. (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od g. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimske močne in podšite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5—14, ravno take podšite s kožuvinno po gl. 12.— Površne sukne v velikem izboru od gl. 18—32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gl. 2.50—4.50, finješe od gl. 5—9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3—12 let od gl. 2.50—10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja obleke po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Razglas!

Podpisana najuljudneje naznanja pred duhovščini in slavnemu občinstvu, da je otvorila v ulici Canale št. 7 (ob strani cerkve sv. Antona novega

VELIKO TRGOVINO

cerkvenih in pobožnih predmetov.

Edina zaloga pristnih čebelnovosčenih sveč. Zaloga vseh vrst mašnih plaščev, pluvijalov, stol srajc, svetilk, svečnikov, salirjev, križev itd. Izbor kipov vseh vrst in velikostij, palm, cerkvenih vencev itd. Zaloga liturgičnih knjig misal, ritualov, brevijev itd, mašnih knjig vseh vrst in vezenj, rožnih vencev in svetih kolajn.

Zadnja novost: svete in alegorične razglednice. Cene zmerne, pogoji dobri. Sprejema naročbe za vse vrste te stroke ter jamči za pristnost in točnost.

Spoštovanjem udana

A. Lavrenčić.

kašlju, grlobolu, hripavosti, kataru, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Skatljica stane 60 stotink.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

anilne vlog: sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4½%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbo po 5½% Uradne vsaki dan od 9. do 12. ure dopol in od 2. do 3. ure popol. razven nedel in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263,563 Poštno-hran. račun št. 837,315.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožnar in izdelovalec kap — Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuvin in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuvine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Pozor!

Častim si naznati slav. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo počesčalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek, trgovec z manufakturnim blagom.

Via Barriera vecchia 27 v Trstu.

Se govori slovenski!

KARLO PERTOT

kamnosek

nasproti pokopallšču pri Sv. Ani.

Izdeluje iz istrskega in kraškega kamnja vsakovrstne najnavadnejše do najfinješe izdelke.

Priporoča se slavn. občinstvu za vsakovrstne napisne plošče in nagrobne spomenike.

Sprejema naročbe za stavbinske in druga v to stroko spadajoča dela.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurgični instrumenti, ortopedični aparati, modre, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenja, angleških predmeti od gumija in nepremočljivih snovi.

Obuvala.

Podpisani priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svoji zalogi obuvala za gospe, gospode in otroke, ki se nahajajo v ulici Riborgo št. 25 in v Škednju (Ščedna) št. 388 (na glavni cesti). Sprejema naročbe po meri in zapopavljanje.

Bog i narod!

Peter Rehar, čevljarški mojster.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirano društvo z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

Telefon 952.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjico po 6% na zastave po 5½%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki so nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4½% in vloge na Conto-corrente po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 6letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih do 9—12. dopoldne.